

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 81/2016-44

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. mája 2016 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza o prijatej sťažnosti obchodnej spoločnosti [REDACTED] [REDACTED], zastúpenej advokátkou [REDACTED] [REDACTED], vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Michalovce sp. zn. 7 Er 40/2015-120, 7715201218, EX 63/2015 z 29. júla 2015 takto

r o z h o d o l :

Sťažnosti obchodnej spoločnosti [REDACTED] **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 81/2016-23 z 28. januára 2016 podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej

rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou [REDAKOVANÉ], ktorou namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Michalovce (ďalej aj „okresný súd“) sp. zn. 7 Er 40/2015-120, 7715201218, EX 63/2015 z 29. júla 2015.

Ústavný súd súčasne odložil vykonateľnosť uznesenia Okresného súdu Michalovce sp. zn. 7 Er 40/2015-120, 7715201218, EX 63/2015 z 29. júla 2015 do právoplatného rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej.

V podstatnej časti sťažnosti sťažovateľka uviedla:

«Dňa 29. júla 2015 vydal Okresný súd Michalovce uznesenie č. k.: 7Er/40/2015-120, IČS: 7715201218, Ex 63/2015, ktorým námietky našej spoločnosti ako povinného proti exekúcii a proti trovám exekúcie, zamietol. Podľa pripojeného poučenia, proti týmto výrokom súdu, odvolanie nie je prípustné...»

V čase rozhodovania Okresného súdu Michalovce, bolo na Okresnom súde Košice I, sp. zn.: 31K/29/2015 začaté konanie o návrhu na konkurz na majetok našej spoločnosti.

Podľa ust. §14 ods. 5 písm. b/ zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii, má začatie konkurzu na majetok spoločnosti ten účinok, že na „majetok patriaci dlžníkovi nemožno začať konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie; už začaté konania o výkon rozhodnutia alebo exekučné konania sa prerušujú.“

Namietame, že okresný súd Michalovce nemohol vo veci konať a rozhodovať, keďže toto exekučné konanie bolo zo zákona prerušené, a teda predmetne uznesenie Okresného súdu Michalovce, je nezákonné.

Dňa 3. marca 2015 vydal [REDAKOVANÉ], súdny exekútor, Exekútorský úrad Prešov... Upovedomenie o začatí exekúcie č. k.: EX 63/2015-29... v prospech oprávneného [REDAKOVANÉ]

v neprospech povinného [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], na základe vykonateľného exekučného titulu na peňažné plnenie, návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie č. k.: EX 63/2015 zo dňa 26.01.2015, poverenia, ktoré vydal Okresný súd Michalovce na vykonanie exekúcie č. 5807 112545 zo dňa 17.02.2015 (ďalej len ako „Upovedomenie“).

Podaním zo dňa 21. apríla 2015 v zákonnej lehote podľa ust. §50 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. v platnom a účinnom znení... sme vzniesli námietky proti exekúcii vedenej súdnym exekútorom [REDACTED] pod sp. zn.: EX 63/2015 a námietky proti exekučnému konaniu vedenému na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn.: 7Er/40/2015, v celom rozsahu, a podľa ust. §201 ods. 2 Exekučného poriadku sme vzniesli námietky proti trovám exekúcie v celom rozsahu (ďalej len ako „Námietky“).

V Námietkach sme žiadali exekúciu a exekučné konanie vedené voči našej spoločnosti v celom rozsahu zastaviť, nepriznať oprávnenému ani súdnemu exekútorovi právo na náhradu trov exekúcie, a uložiť oprávnenému povinnosť nahradiť nám plnú náhradu trov konania.

Namietali sme, že predmetné údajné exekučné tituly nevznikli zákonným postupom, existujú okolnosti, ktoré bránia vymáhateľnosti vymáhaného nároku, sú tu iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná.

Predmetnú exekúciu a exekučné konanie, ktoré je vedené bez existencie zákonného exekučného titulu, považujeme za neprípustné, v rozpore s Exekučným poriadkom, exekučné konanie na základe údajných exekučných titulov, je vedené predčasne.

Namietali sme samotný vznik a existenciu vymáhanej pohľadávky v celom rozsahu.

Namietali sme neykonateľnosť súdnych rozhodnutí, keďže doposiaľ neexistuje riadny exekučný titul, na základe ktorého by súd mohol v tomto konaní udeliť poverenie pre súdneho exekútora, a bolo by možné zákonne a platne vykonávať exekúciu voči našej spoločnosti.

Vo veci vedenej na prvom stupni na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn.: 16Cb/1/2012, IČS: 7712202416, súd pri vyznačovaní právoplatnosti a vykonateľnosti na súdnych rozhodnutiach postupoval v rozpore s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku a vyhlášky MSSR č. 543/2005 Z. z. ...

V súdnom spise vedenom Okresným súdom Michalovce pod sp. zn.: 16Cb/1/2012, sa nenachádzajú riadne vyhotovené doručenky preukazujúce, doručenie písomnosti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, ktoré má číslo konania 2Cob/125/2014-484, 2Cob/126/2014.

V súdnom spise sú k predmetnému rozsudku založené doručenky s označením „16Cb/1/2012-485rozsKSL 15/12“.

To znamená, že súd nemá zákonným spôsobom preukázané doručenie rozsudku Krajského súdu v Košiciach s číslom konania 2Cob/125/2014-484, 2Cob/126/2014.

Okresný súd Michalovce vyznačil doložku právoplatnosti a vykonateľnosti na rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k.: 2Cob/125/2014-484, 2Cob/126/2014, v rozpore so zákonom, keďže Okresný súd Michalovce nemá zákonom predpísaným spôsobom preukázané doručenie tohto súdneho rozhodnutia.

V exekučnom konaní neboli splnené podmienky stanovené v ust. §41 ods. 1, §39 ods. 2 Exekučného poriadku.

Namietali sme, nezákonnosť postupu súdneho exekútora a súdu, ktorý vydaniu Upovedomenia o začatí exekúcie predchádzal.

Dňa 27. januára 2015 bol súdnemu exekútorovi doručený Návrh na exekúciu datovaný 26. 1. 2015 (ďalej len ako „Návrh“), ktorý je však rozpore so zákonom.

Údaje uvedené v Návrhu o adrese sídla povinného, sú nesprávne, v rozpore s údajmi zapísanými v obchodnom rejstříku...

Súdny exekútor konal na základe nesprávneho Návrhu nespĺňajúceho všetky taxatívne stanovené podmienky podľa ust. §39 ods. 1 Exekučného poriadku.

Dňa 28. januára 2015 vyhotovil súdny exekútor Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie č. k.: EX 63/2015-20 (ďalej len ako „Žiadosť“), adresovanú Okresnému súdu Michalovce, ktorá však bola v rozpore s Návrhom, s údajnými exekučnými titulmi a v rozpore so zákonom.

V Žiadosti súdny exekútor uviedol údaje o adrese sídla oprávneného v rozpore s obsahom Návrhu a v nesúlade so zápisom v obchodnom rejstříku.

V Žiadosti súdny exekútor uviedol nesprávne údaje o povinnom, údaj o obchodnom mene povinného je nesprávny, v rozpore s obsahom Návrhu, v rozpore so zápisom v obchodnom registri, a údaje o adrese sídla povinného sú nesprávne, v rozpore s údajmi zapísanými v obchodnom registri.

V Žiadosti absentuje presná identifikácia údajných exekučných titulov číslom konania tak, ako to stanovujú príslušné právne predpisy, pričom Žiadosť je v rozpore s obsahom Návrhu.

Pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi, sme upozorňovali súd, že proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, ktoré má číslo konania 2Cob/125/2014-484, 2Cob/126/2014 v spojení s prvostupňovými rozhodnutiami, sme podali dovolanie, v ktorom namietame rozpor súdnych rozhodnutí so zákonom, žiadame ich zrušenie, a takisto že právoplatnosť a vykonateľnosť súdnych rozhodnutí, ktoré majú byť podkladom na vykonanie exekúcie, je vyznačená predčasne, v rozpore so zákonom, dosiaľ nenastala.

Namietali sme, že súd postupoval, nesprávne, nezákonne, a že pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie neboli riadne dodržané zákonné podmienky podľa ust. §44 ods. 2 prvá a tretia veta Exekučného poriadku: („Súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. ... Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne.“), §39 ods. 1, ods. 2, §41 ods. 1 Exekučného poriadku...

Dňa 17. 2. 2015 vydal Okresný súd Michalovce Poverenie č. 5807 112545 (ďalej len ako „Poverenie“).

V Poverení je uvedené iba meno a priezvisko podpísanej osoby, avšak bez uvedenia funkcie, z titulu ktorej podpísaná osoba Poverenie vydala, a teda takto vyhotovené Poverenie je nesprávne, neúplné, nezákonné.

Poverenie neobsahuje presnú, riadnu identifikáciu orgánu, ktorý údajné jednotlivé exekučné tituly vydal, ani identifikáciu údajných exekučných titulov číslom konania...

Dňa 3. marca 2015 vydal súdny exekútor Upovedomenie o začatí exekúcie č. k.: EX 63/2015-29.

Označenie údajných exekučných titulov v Upovedomení je zmätočné, keďže Upovedomenie neobsahuje presnú identifikáciu údajných exekučných titulov číslom konania, čo je v rozpore s príslušnými právnymi predpismi.

Z obsahu Upovedomenia sa nedá zistiť, ani dátum vykonateľnosti údajných exekučných titulov.

V Upovedomení súdny exekútor uviedol údaje o adrese sídla oprávneného v nesúlade so zápisom v obchodníom rejstříku....

Namietali sme, že Upovedomenie nespĺňa obligatórne stanovené zákonné náležitosti v zmysle §48 ods. 1 písm. b), c), d) Exekučného poriadku, keďže údaje uvedené v Upovedomení sú nesprávne, v rozpore s platnou právnou úpravou, a že takéto nesprávne Upovedomenie, je v dôsledku nezákonného obsahu, nezákonné.

Namietali sme, že akékoľvek trovy exekúcie vzniknuté v súvislosti s predmetnou nezákonnou exekúciou a nezákonným postupom exekútora, sú neoprávnené.

Vyčíslené trovy exekúcie sú v nesúlade s vyhl. č. 288/1995 Z. z.. Vyčíslenie hotových výdavkov súdneho exekútora v Upovedomení, je neúplné, nepreukázané. Oprávnený v Návrhu nenavrhol, aby exekútor vykonal exekúciu aj na trovy exekúcie pre súdneho exekútora, a teda súdny exekútor požaduje priznanie náhrady trov exekúcie v prospech súdneho exekútora, nad rámec Návrhu oprávneného.

Vzhľadom na uvedené, sme namietali, že v danom prípade exekúcia je neprípustná, že nastali okolnosti, ktoré bránia vymáhateľnosti. alebo sú tu iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná...

Žiadali sme súd, aby Poverenie v celom rozsahu zrušil, Žiadosť súdneho exekútora zamietol, resp. exekúciu zastavil.

V súlade s právom na prerokovanie veci v našej prítomnosti tak, aby sme sa mohli vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom sme žiadali, aby súd nariadil pojednávanie na prejednanie námietok. Okresný súd Michalovce však rozhodol vo veci samej bez nariadenia pojednávania.

Okresný súd Michalovce v uznesení zo dňa 29. júla 2015 č. k.: 7Er/40/2015-120, IČS: 7715201218, Ex 63/2015, ktorým naše námietky proti exekúcii a trovám exekúcie zamietol...

Sme toho názoru, že Okresný súd Michalovce pri vydaní napadnutého rozhodnutia postupoval v rozpore s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku a Exekučného poriadku... Pokiaľ Okresný súd Michalovce vo svojom rozhodnutí sám konštatoval, že žiadosť o udelenie poverenia, poverenie a takisto upovedomenie o začatí exekúcie, obsahuje administratívnu chybu v písaní, a aj napriek tomu, naše dôvodné námietky proti exekúcii

a trovám exekúcie súd zamietol, súd postupoval v rozpore s našim právom na súdnu ochranu.

Sme presvedčení, že stanovisko Okresného súdu Michalovce, že „exekučné tituly sú uvedené dostatočne a úplne jasne“, za stavu, kedy v Poverení nie je uvedené ani len to, či sa má jednať o rozsudok, a v Poverení a Upovedomení je uvedená len spisová značka súdneho konania, a nie je uvedené ani jedno číslo konania jednotlivých súdnych rozhodnutí, na základe ktorých má byť exekúcia vykonaná, nemožno akceptovať.

Namietame, že Okresný súd Michalovce nerešpektoval ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, ktoré predpisujú súdu ako má postupovať v prípade chýb v súdnych rozhodnutiach...

Namietame, že v súdnom konaní boli porušené naše základné práva najmä podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 Ústavy :

- na spravodlivé súdne konanie - právo na spravodlivé, verejné v primeranej lehote prejednanie veci nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 2, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 5, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2, čl. 141 ods. 1, čl. 144 ods. 1, čl. 152 ods. 4, čl. 154c ods. 1 Ústavy,

- právo na súdnu ochranu - právo na nezávislý a nestranný súd, právo na rovnosť účastníkov, právo na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v prítomnosti účastníka, právo účastníka vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 2, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 5, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2, čl. 141 ods. 1, čl. 144 ods. 1, čl. 152 ods. 4, čl. 154c ods. 1 Ústavy...»

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

«Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd č. 209/1992 Zb. a právo na súdnu ochranu a inú právnu ochranu podľa čl. čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky zák. č. 460/1992 Zb., postupom a uznesením Okresného súdu Michalovce zo dňa 29. júla 2015, č. k.: 7Er/40/2015-120, IČS: 7715201218, Ex 63/2015, porušené bolo.

Uznesenie Okresného súdu Michalovce zo dňa 29. júla 2015 č. k.: 7Er/40/2015-120, IČS: 7715201218, Ex 63/2015 sa v časti výroku, ktorým súd rozhodol „Námietky povinného

proti exekúcii zamietá.“ a „Námietky povinného proti trovám exekúcie zamietá.“, zrušuje a vec sa vracia Okresnému súdu Michalovce na ďalšie konanie.

Okresnému súdu Michalovce sa prikazuje, aby obnovil stav pred porušením práv sťažovateľa.

Sťažovateľovi sa priznáva právo na náhradu trov konania, ktoré je porušovateľ povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa do jedného mesiaca odo dňa právoplatnosti tohto nálezu.

Navrhujeme, aby Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol podľa §52 ods. 2 zák. č. 38/1993 Z. z., o dočasnom opatrení a odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia - uznesenia Okresného súdu Michalovce zo dňa 29. júla 2015, č. k.: 7Er/40/2015-120, IČS: 7715201218, Ex 63/2015.»

Na výzvu ústavného súdu, aby sa predseda okresného súdu vyjadril k prijatej sťažnosti, predseda okresného súdu listom sp. zn. 1 SprV 106/2016 z 29. februára 2016 oznámil, že vzhľadom na to, že spisový materiál sa nachádza na Krajskom súde v Košiciach, nemá objektívnu možnosť vyjadriť sa k vecnej stránke sťažnosti.

II.

Z obsahu spisového materiálu okresného súdu vzťahujúceho sa na vec sťažovateľky ústavný súd zistil, že konanie vo veci sp. zn. 7 Er 40/2015-120, 7715201218, EX 63/2015 bolo na okresnom súde skončené uznesením z 29. júla 2015, ktorým okresný súd rozhodol tak, že:

1. Námietky povinného proti exekúcii zamietol.
2. Námietky povinného proti trovám exekúcie zamietol.
3. Povolil odklad exekúcie do rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o dovolaní proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2 Cob 125/2014-484 z 25. septembra 2014.
4. Uložil povinnému [REDAKOVANÉ] povinnosť bezodkladne informovať súdneho exekútora [REDAKOVANÉ] k č. EX 63/2015 o výsledku uvedeného konania.

Odvolanie bolo prípustné proti výroku v bode 3 a 4. Rozhodnutie vo výrokoch v bode 1 a 2 nadobudlo právoplatnosť 14. septembra 2015.

V dôsledku podania odvolania oprávneným rozhodnutie vo výrokoch 3 a 4 nenadobudlo právoplatnosť. O odvolaní rozhoduje Krajský súd v Košiciach.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

V prerokúvanom prípade namietala sťažovateľka porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na verejné prejednanie veci bez zbytočných prietahov a v prítomnosti účastníka, ako aj práva na spravodlivý

proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a uznesením Okresného súdu Michalovce sp. zn. 7 Er 40/2015-120, 7715201218, EX 63/2015 z 29. júla 2015.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd meritórne preskúmal námietku porušenia sťažovateľkiných práv postupom a rozhodnutím okresného súdu z 29. júla 2015 vo vzťahu k jeho 1. a 2. výroku. Podstatou sťažnostnej argumentácie sťažovateľky je, že okresný súd pri vydávaní napadnutého rozhodnutia „postupoval v rozpore s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku a Exekučného poriadku“.

Sťažovateľka tvrdila, že „pokiaľ Okresný súd Michalovce vo svojom rozhodnutí sám konštatoval, že žiadosť o udelenie poverenia, poverenie a takisto upovedomenie o začatí exekúcie, obsahuje administratívnu chybu v písaní, a aj napriek tomu, naše dôvodné námietky proti exekúcii a trovám exekúcie súd zamietol, súd postupoval v rozpore s naším právom na súdnu ochranu.“

Sme presvedčení, že stanovisko Okresného súdu Michalovce, že exekučné tituly sú uvedené dostatočne a úplne jasne, za stavu, kedy v Poverení nie je uvedené ani len to, či sa má jednať o rozsudok, a v Poverení a Upovedomení je uvedená len spisová značka súdneho konania, a nie je uvedené ani jedno číslo konania jednotlivých súdnych rozhodnutí, na základe ktorých má byť exekúcia vykonaná, nemožno akceptovať.“

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaniach, ktoré im predchádzali, alebo samotných rozhodnutiach došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00, I. ÚS 231/2015) a tiež by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu.

Vychádzajúc z uvedených právnych názorov, ústavný súd pre účely posúdenia opodstatnenosti sťažnosti preskúmal namietané uznesenia okresného súdu.

Okresný súd v relevantnej časti svoje uznesenie odôvodnil takto:

«Tunajší súd vydal dňa 17.2.2015 poverenie pre súdneho exekútora [redacted] na vymożenie uplatnenej pohľadávky v prospech oprávneného vo výške 301.585,96 €, trov odvolacieho konania 90.295,41 €, na základe

vykonateľného rozhodnutia - rozsudku č. k. 16Cb/1/2012-336 zo dňa 12.6.2013 v spojení s opravným uznesením č. k. 16Cb/1/2012-372 zo dňa 20.9.2013, opravným uznesením č. k. 16Cb/1/2012-391 zo dňa 6.11.2013 vydaných Okresným súdom Michalovce a v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Cob/125/2014-484 zo dňa 25.9.2014 ako aj trov exekúcie.

Dňa 27.4.2015 súdny exekútor predložil súdu podanie povinného označené ako „Námietky proti exekúcii podľa § 50 ods. 1 Exekučného poriadku a Námietky proti trovám 7Er/40/2015 exekúcie podľa § 20 ods. 2 Exekučného poriadku“. ...

Súd preskúmaním podaných námietok zistil, že tieto povinný podal dňa 21.4.2015 na pošte, teda v zákonom stanovenej 14-dňovej lehote na ich vznesenie, keďže Upovedomenie o začatí exekúcie prevzal dňa 7.4.2015, o čom svedčí fotokópia doručky o tomto doručení. ...

Súd sa zaoberal podanými námietkami povinného proti exekúcii, ako aj ďalšími listinnými podkladmi, pričom dospel k záveru, že v konkrétnom prípade povinný v námietkach proti exekúcii neuviedol ani jeden z dôvodov, ktorý pripúšťa ustanovenie § 50 ods. 1 Exekučného poriadku...

Námietky sú procesnou obranou povinného proti neprípustnej exekúcii, ktorých účelom je zastavenie exekúcie alebo upustenie od vykonania exekúcie z dôvodov taxatívne ustanovených v zákone. Z toho je zrejmé, že námietky nie sú opravným prostriedkom, ktorým by sa napádalo rozhodnutie štátneho orgánu (exekučný titul). Je to procesný prostriedok, ktorým možno vyvolať začiatok incidenčného sporu o prípustnosť exekúcie. Smeruje proti exekúcii nie proti exekučnému titulu, proti upovedomeniu o začatí exekúcie, prípadne povereniu na vykonanie exekúcie. Predmetom námietok môžu byť skutočnosti procesného i hmotného práva. Ich spoločným znakom je, že tieto skutočnosti nastali až po vzniku exekučného titulu. Ak by jestvovali pred vznikom exekučného titulu, zásadne ich nemožno uplatniť pretože ich relevancia sa skončila vydaním vykonateľného rozhodnutia, ktoré sa stalo podkladom na exekúciu. Súd zo spisu 16Cb/1/2012 zistil, že exekučné tituly t. j. rozsudok č. k. 16Cb/1/2012-336 zo dňa 12.6.2013 v spojení s opravným uznesením č. k. 16Cb/1/2012-372 zo dňa 20.9.2013, opravným uznesením č. k. 16Cb/1/2012-391 zo dňa 6. 11. 2013 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Cob/125/2014-484 zo dňa 25. 9. 2014 boli všetkým účastníkom predchádzajúceho súdneho konania riadne doručené,

vrátane povinného, čo aj povinný sám v námietkach nepopiera, aby mu exekučné tituly neboli doručené. Preto uvedené exekučné tituly boli opatrené doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti a teda sa stali formálne aj materiálne vykonateľné. Súd k namietanej nevykonateľnosti exekučných titulov povinným uvádza, že skutočnosti uvádzané v námietkach majú smerovať proti prípustnosti exekúcie a nie proti exekučnému titulu, pretože námietky nie sú opravným prostriedkom proti exekučnému titulu. Povinný má k dispozícii iné právne prostriedky, ktorými sa môže domáhať preskúmania exekučného titulu. Čo sa týka namietania povinného proti nesprávnosti vydania poverenia a upovedomenia o začatí exekúcie, súd má za to, že tak ako poverenie aj upovedomenie o začatí exekúcie spĺňajú predpísané náležitosti v zmysle § 44 ods. 8 a § 48 ods. 1 Exekučného poriadku a tak ako je uvedené vyššie námietky majú smerovať proti prípustnosti exekúcie a nie proti exekučnému titulu, proti upovedomeniu o začatí exekúcie, prípadne povereniu na vykonanie exekúcie. To že v žiadosti o udelenie poverenia, v poverení a takisto v upovedomení o začatí exekúcie došlo ku chybe v názve povinného, k vypusteniu slova [REDAKOVANÉ] ide o administratívnu chybu, chybu v písaní, ktorá je odstrániteľná a nejde o chybu, ktorá by spôsobovala neprípustnosť a nezákonnosť exekúcie, pričom povinný je v žiadosti, poverení a upovedomení na základe identifikačného čísla presne špecifikovaný. Takisto sa to týka uvedenia neaktuálneho sídla povinného, ktoré si povinný zmenil pár dní pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie. Oprávnený uviedol sídlo povinného v súlade s exekučnými titulmi. Ak by malo uvedenie neaktuálneho sídla resp. bydliska povinného v poverení alebo upovedomení o začatí exekúcie spôsobovať nezákonnosť, tak ako to uvádza povinný, potom by poverenie a upovedomenie boli nezákonné vždy, keď by si povinný zmenil sídlo resp. bydlisko počas priebehu exekúcie, nakoľko by údaje v obchodnom registri resp. registri obyvateľov boli v rozpore s údajmi uvedenými v poverení a upovedomení o začatí exekúcie. Rovnako aj exekučné tituly v žiadosti o udelenie poverenia, poverení a upovedomení o začatí exekúcie sú uvedené dostatočne a úplne jasne. Na základe uvedeného súd má za to, že exekúcia začala dôvodne, na základe právoplatných a vykonateľných exekučných titulov.

Súd preto o námietkach povinného proti exekúcii na základe vyššie uvedených skutočností rozhodol tak, že ich ako neopodstatnené zamietol. ...

Po preskúmaní vydaného Upovedomenia o začatí exekúcie súd dospel k záveru, že námietky povinného proti trovám exekúcie sú v tomto prípade neopodstatnené a neobstoja, nakoľko trovy exekúcie boli vypočítané v súlade s ust. § 201 ods. 1 Exekučného poriadku a vyhláškou č. 288/1995 Z. z.. Predbežné trovy exekúcie sú špecifikované v troch skupinách a to odmena exekútora, predpokladané hotové výdavky a DPH. Pokiaľ ide o hotové výdavky, tie sú určené iba predbežnou sumou (t.j. vynaložené výdaje ku dňu vydania Upovedomenia o začatí exekúcie), ktoré sa v priebehu exekučného konania budú meniť podľa skutočnosti, tj. aj podľa toho, koľko trov hotových výdavkov vznikne. Keďže hotové výdavky sú predpokladané, nemôže ani existovať evidencia výdavkov v spise súdneho exekútora, tak ako to namieta povinný.

Súdny exekútor v tomto upovedomení uviedol výšku samotnej vymáhanej pohľadávky v sume 301.585,96 €, trovy odvolacieho konania 90.295,41 €, poplatok za vydanie poverenia 16,50 €, trovy právneho zastúpenia v exekučnom konaní 1.226,83 € ako aj výšku predbežných trov exekúcie v sume 39.839,60 €. Túto výšku trov exekúcie súdny exekútor stanovil najvyššou mu prináležiacou odmenou 33.193,92 € (§ 5 ods. 1,2 vyhl. č. 288/1995 Z. z.), preukázaných hotových výdavkov ku dňu vydania Upovedomenia o začatí exekúcie vo výške 5,75 € ako aj 20 % DPH v sume 6.639,93 € (vypočítanú zo sumy 33.199,67 € - odmena + hotové výdavky), keďže je platiteľom dane z pridanej hodnoty. Spolu teda predbežné trovy exekúcie predstavujú čiastku 39.839,60 €. Čo sa týka námietky povinného, že právny zástupca nemá nárok na odmenu za úkon právnej služby príprava a prevzatie právneho zastúpenia súd má za to, že uplatnenie odmeny za tento úkon je odôvodnené, nakoľko exekučné konanie je druhým samostatným konaním, odlišným od predchádzajúceho, v ktorom právny zástupca opätovne prevzal právne zastupovanie oprávneného a preto mu patrí odmena aj za tento úkon. Takisto neobstojí ani námietka povinného, že oprávnený v návrhu nenavrhol, aby exekútor vykonal exekúciu aj na trovy exekúcie pre súdneho exekútora, nakoľko oprávnený nie je povinný to v návrhu uvádzať, pretože nárok na trovy exekúcie súdnemu exekútorovi vyplýva priamo z Exekučného poriadku § 196 a 200 ods. 1 a vyhlášky č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov.

S poukazom na predmetné Upovedomenie o začatí exekúcie a vyúčtovanie v ňom uvedené, je teda zrejmé. Že súdny exekútor správne vyčíslil predbežné trovy exekúcie ku dňu vydania tohto upovedomenia. ...

Zo spisu 16Cb/1/2012 súd zistil, že Okresným súdom Michalovce dňa 19.3.2015 bolo prijaté dovolanie zo dňa 16.3.2015. Spis bude odoslaný Najvyššiemu súdu SR a teda bude začaté konanie, ktorého výsledkom môže byť právna skutočnosť vyvolávajúca zastavenie exekúcie.

Nakoľko z predmetných listinných podkladov a uvádzaných skutočností vyplýva, že na základe konania Najvyšší súdom SR by mohlo dôjsť aj k samotnému zastaveniu exekúcie v zmysle § 57 Exekučného poriadku, súd preto povolil odklad exekúcie povinnému s poukazom na ustanovenie § 56 ods. 2 Exekučného poriadku do rozhodnutia - Najvyššieho súdu SR o dovolaní povinného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Cob 125/2014484 zo dňa 25.9.2014, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Michalovce sp. zn. 16Cb 1/2012-336 zo dňa 12.6.2013.

Súd zároveň uložil aj povinnosť povinnému [REDAKOVANÉ], aby o výsledku konania bezodkladne informoval súdneho exekútora, aby tento po skončení konania o dovolaní mohol pokračovať vo výkone danej exekúcie.

Povinný žiadal súd, aby postupoval podľa § 58 ods. 2 a nariadil pojednávanie, ktoré je nevyhnutné pre objasnenie veci, za účelom prejednania námietok tak, aby sa povinný mohol na pojednávaní vyjadrovať k veci, k dôkazom, predkladať dôkazy, označovať návrhy na dokazovanie vyjadrovať sa k vyjadreniam účastníkov a dotknutých osôb. Súd je toho názoru, že bol objektívne schopný bez procesného dokazovania relevantné vyhodnotiť skutkové tvrdenia účastníkov a predložené a navrhované dôkazy a preto nebolo potrebné nariadiť pojednávanie za účelom prejednania námietok.»

1. Uznesenie okresného súdu z 29. júla 2015 vo vzťahu k jeho výroku 1 a 2 ústavný súd považuje za ústavne akceptovateľné. Napadnuté rozhodnutie okresného súdu nevykazuje znaky svojvôle, konštatuje dostatočne zistený skutkový stav. Rozhodnutie obsiahne objasňuje skutkový a právny základ svojho výroku, čo je potrebné z tohto pohľadu hodnotiť ako výsledok rozhodovacej činnosti, ktorým je realizované základné právo účastníka konania na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie.

Vychádzajúc z uvedeného, je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým uznesením okresného súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto nemohlo dôjsť k ich porušeniu.

1.A Ústavný súd si zadovážil aj spisový materiál v napadnutej veci a preskúmal aj postup okresného súdu, ktorý predchádzal rozhodnutiu z 29. júla 2015. Konštatuje, že postup okresného súdu považuje za ústavne akceptovateľný aj vo vzťahu k námietke sťažovateľky (ktorú sama osobitne neodôvodnila) týkajúcej sa porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v prítomnosti účastníka a práva vyjadriť sa ku všetkým dôkazom zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

2. Sťažovateľka namietala porušenie označených práv aj vo vzťahu k výrokom 3 a 4 napadnutého uznesenia okresného súdu.

Podľa ustanovenia § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa ustanovenia § 103 Občianskeho súdneho poriadku kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

V rámci skúmania podmienok konania ústavný súd konštatuje, že proti výrokom v bode 3 a 4 napadnutého uznesenia bolo prípustné odvolanie.

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti

inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

O odvolaní, ktoré podal oprávnený proti výrokom v bode 3 a 4, rozhoduje Krajský súd v Košiciach, čo vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne rozhodovať o námietke sťažovateľky v tejto časti.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. mája 2016